

Asia: VN/36276/2025

Lausuntopyyntö mikroyrittäjien rahoituksesta sekä yritysten omistajan- ja sukupolvenvaihdoksista

Mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantaminen

1.

Kysymykseen 2 antamamme vastauksen johdannossa on kuvattu Business Finlandin lausunnon lähtökohtia, jotka pyydämme huomioimaan taustana tässä esitetyille rahoituksen saatavuuden esteille.

Suomessa on jo suhteellisen vahva ekosysteemi ja aktiivinen varhaisen vaiheen VC-markkina, mutta olemme yhä monia maita jäljessä ja kilpailu perustajista, osaajista ja sijoituksista on kovaa. Menestyminen edellyttää, että panostamme merkittävästi oman innovaatio- ja kasvuyritysekosysteemin kehittämiseen. Yritysten perusvalmiuksien on oltavan kunnossa, jotta ne menestyvät globaaleilla markkinoilla, menestyvät verkostoissa sekä saavat pääomasijoituksia ja EU-rahoitusta kasvaakseen.

2.

Suomen hallitus on nostanut kasvupolitiikan ytimeen T&K-toiminnan ja investointikannusteiden vahvistamisen. Tavoitteena on T&K-investointien nostaminen neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta. Nämä panostukset näkyvät kansantalouden kasvuna vasta, kun tutkimus- ja tuotekehitystyön tulokset onnistutaan kaupallistamaan ja vientiliiketoiminta kasvaa. Suomalaiset tutkimusorganisaatiot ovat indikoineet tuottavansa tulevaisuudessa vuosittain enemmän spin-off -yrityksiä, jotka tarvitsevat niin T&K- kuin innovaatorahoitusta päästäkseen markkinoille.

Business Finland on vuodesta 2008 alkaen tarjonnut alle 5-vuotiaille startupeille Nuorten innovatiivisten yritysten (NIY) -rahoitusta, jolla on onnistuneesti nopeutettu lupaavimpien startup-yritysten kansainvälistä kasvua. NIY:n rinnalle tuotiin vuonna 2023 Deep Tech Accelerator (DTA) -rahoitus, joka kohdistettiin tutkimuslähtöisille alle 5-vuotiaille startupeille kaupallistamisen ja markkinoille menon nopeuttamiseen. Business Finlandin budjettiin tehtiin merkittävät innovaatorahoituksen leikkaukset tarkoittavat, että innovaatorahoitus riittää jo käynnissä olevien

NIY- ja DTA-projektien lisäksi vain hyvin rajoitetusti uusille yrityksille. Tämä jättää ison aukon startupien nopeamman markkinoille pääsyn ja kasvun edistämiseksi.

3.

-

4.

-

5.

-

Kysymys 2. Mitä kehittämissuhteita Teillä on mikrotyöntekijien rahoituksen saatavuuden parantamiseen, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevasta työntekijyyden edistämisestä mikrotyöntekijyyden kentässä, kuten toimintaympäristö, politiikkatoimet ja vastaava? Valtiovallan vastuulla olevilla rahoitusjärjestelmillä tarkoitetaan julkisia rahoituspalveluita ja -instrumentteja, joita valtio tarjoaa tai tukee mikrotyöntekijien liiketoiminnan rahoittamiseksi. Näihin kuuluvat esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön vastuulla olevan osalta ELY-keskusten yritystukimuodot, Finnveran lainat ja takaukset, Business Finlandin rahoituspalvelut.

Pyydämme konkreettisia kehittämissuhteita valtiovallan vastuulla olevan osalta mikrotyöntekijöiden rahoituksen saatavuuden parantamiseen perusteluineen.

Business Finlandin toiminnan lähtökohtana on asiakkaidemme tutkimus- ja kehitystoiminnan määrän kasvattaminen ja kunnianhimon tason nostaminen. Tuoreen strategiamme mukaisesti avainasiakkaitamme ovat nopeaa kasvua ja merkittävää kansainvälistä markkina-asemaa tavoittelevat, voimakkaasti kasvuhakuiset yritykset. Palvelemme myös kunnianhimoista T&K-työtä käynnistäviä pk-yrityksiä sekä suurten tuottavuusharppauksen edelläkävijäyrityksiä kansainväliselle kilpailulle altistuvilla aloilla. Tässä lausunnossa esitetyt näkökulmat keskittyvät tarkastelemaan mikrotyöntekijöiden kenttää edellä mainittuihin asiakasryhmiin kuuluvien mikrotyöntekijöiden tarpeiden kannalta. Tässä lausunnossa tällaisiin yrityksiin viitataan myös termillä startup-yritykset.

Suomen startup-kenttä on Startup-säätiön johdolla asettanut tavoitteeksi luoda Suomeen 100 yli 100 miljoonaa liikevaihtoa tekevää startup-yritystä. Business Finland on ollut mukana rahoittamassa valtaosaa Suomen lupaavimmista kasvuyrityksistä alkuvaiheessa, so. niiden ollessa mikrotyöntekijöitä. Noin 35 rahoittamaamme startup-taustaista yritystä on yltänyt yli 50 M€ liikevaihtoon ja näistä 15 yritystä on yltänyt yli 100 M€ tasoon. Mikrotyöntekijöidenä käynnistetyt, tähän kokoluokkaan kasvaneet yritykset uudistavat elinkeinoelämää, luovat korkean jalostusarvon työpaikkoja ja verotuloja sekä houkuttelevat Suomeen kansainvälisiä osaajia ja pääomia.

Vuosina 2026-2030 Business Finlandin kautta myönnettävän innovaatio- ja tutkimus- (ei-T&K-rahoitus) määrän tulisi olla vuosittain 12 miljoonaa euroa korkeampi kuin valtion talousarviossa 2026. Tämä rahoitus myönnettäisiin vuosittain noin 30 lupaavimmalle innovatiiviselle alle 5-vuotiaalle startup-yritykselle liiketoiminnan kehittämiseen. Rahoitus yhdistäisi edeltävät NIY ja DTA-

rahoituspalvelut. Rahoituksen tavoitteena olisi edistää tutkimus- ja tuotekehitystyön tulosten kaupallistamista, skaalautuvan liiketoimintamallin löytämistä ja markkinoille menoa ennen merkittäviä pääomasijoituksia ja siten paikata markkinapuutetta. Rahoitus kohdistettaisiin aiempaa varhaisempaan vaiheeseen.

Yritysten sukupolven- ja omistajanvaihdokset liiketoiminnan jatkumisen turvaamiseksi

1.

1. Kts. vastaus kysymykseen 5.

2.

-

3.

-

4.

-

5.

-

Kysymys 4. Mitä kehittämistarpeita on yritysten sukupolvenvaihdosten edistämisessä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämis ehdotuksia *sukupolvenvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjyyskasvatus, yrittäjyyskulttuuri jne.

Kts. vastaus kysymykseen 5.

Kysymys 5. Mitä kehittämistarpeita on yritysten yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten edistämisessä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämis ehdotuksia *yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjyyskasvatus, yrittäjyyskulttuuri jne.

Erinomainen asiakastarpeiden tuntemus sekä näihin tarpeisiin vastaava, kilpailijoista erottuva ja yritykselle kestäviä kasvumahdollisuuksia luova liiketoimintamalli ja tarjoama – ml. aineeton asiakasarvo – tekevät yrityksestä kiinnostavan ostokohteen. Myyntiin valmistautuvien yritysten kannattaa siksi hyvissä ajoin huolehtia t&k- ja kasvuinvestoinneista. Julkisen t&k- ja innovaatorahoituksen ja niitä täydentävien neuvontapalvelujen saatavuuden turvaaminen palvelee tästä syystä myös omistaja- ja sukupolvenvaihdoksen kohteena olevien yritysten nykyisiä omistajia sekä niitä, jotka ostavat yrityksen kasvattaakseen sitä edelleen.

Komulainen Kari
Innovaatorahoituskeskus Business Finland